

9. Adjectives, the degrees of comparison / Παραθετικά επιθέτων

Adjectives have different forms which can realize the degree of the property (how much is ...) they denote. Adjectives have three degrees: the positive, the comparative and the superlative.

The comparative and the superlative degree can be formed either in one-word or periphrastically (with two or more words).

9.1 The positive degree is the simple form of the adjective and simply shows that a noun carries some property, no comparison is actually made:

ψηλός, ψηλή, ψηλό	long	κοντός, κοντή, κοντό	short
-------------------	------	----------------------	-------

Η Ελένη είναι ψηλή. Helen is tall.

9.2 The comparative degree is the form of adjectives which is used when two persons, things or situations are compared. As said above this degree can be formed in two ways:

1. periphrastically, by placing the adverb “ **πιο** ” before the adjective:

ψηλός πιο ψηλός	long longer	κοντός πιο κοντός	short shorter
ψηλή πιο ψηλή		κοντή πιο κοντή	
ψηλό πιο ψηλό		κοντό πιο κοντό	

or

2. in one-word, by attaching in the most cases the suffix **-(ό/ώ/ύ)τερος, -(ό/ώ/ύ)τερη, -(ό/ώ/ύ)τερο** to the end of the adjective stem. More specifically adjectives ending in:

-ος -η/α -ο:	-ότερος, -ότερη, -ότερο
-ύς -ιά -ύ:	-ύτερος -ύτερη -ύτερο
-ης -ης -ες:	-έστερος, -έστερη, -έστερο
-ων, -ων, -ον:	-ονέστερος, -ονέστερη, -ονέστερο

Notice however that these rules do not apply to all adjectives.

ψηλός ψηλότερος	long longer	κοντός κοντώτερος	short shorter
ψηλή ψηλότερη		κοντή κοντώτερη	
ψηλό ψηλότερο		κοντό κοντώτερο	

There are adjectives whose comparative degree ends in **-ότερος** and **-ύτερος**:

ελαφρύς, ελαφρότερος/ελαφρύτερος
κοντός, κοντότερος/κοντώτερος

The one-word comparative degree adjectives follow the declension of adjectives ending in **-ος, -η, -ο**.

The word “**than**” in Greek is “**από**”. The noun to which we are comparing is indicated by **από** + accusative.

Η Ελένη είναι ψηλότερη **από** τη Μαρία. Helen is taller than Maria.

If personal pronouns follow the comparative adjectives καλύτερος, μεγαλύτερος, μικρότερος, ανώτερος, κατώτερος, the personal pronouns may be used in genitive.

Η Ελένη είναι δύο χρόνια **μικρότερη μου**. Helen is two years younger than me.

Η Ελένη είναι δύο χρόνια **μικρότερη από μένα**.

The comparative degree is also used in comparative structures with the phrases

όσο μπορώ **όσο μπορώ καλύτερα** as best as I can

όσο γίνεται **όσο γίνεται ταχύτερα** as soon as possible

όσο το δυνατόν **όσο το δυνατόν περισσότερο** as much as possible

and the relative pronoun **ό,τι** **εύχομαι ό,τι καλύτερο** wish you all the best

The periphrastic construction of the comparative degree, “**πιο + adjective in the positive degree**”, is used more, both in spoken and written language.

9.3 The superlative degree

The superlative degree of the adjective has two forms.

9.3.1 The relative superlative degree

This degree is used to show that a noun has some property to the maximum degree in relation to all its counterparts. The superlative degree is formed by placing the definite article (**ο, η, το**) before the comparative degree:

ο πιο ψηλός or ο ψηλότερος the longest η πιο ψηλή or η ψηλότερη το πιο ψηλό or το ψηλότερο	ο πιο κοντός or ο κοντύτερος the shortest η πιο κοντή or η κοντύτερη το πιο κοντό or το κοντύτερο
--	---

There is also a periphrastic construction with the adverb “**πλέον**”. The construction “definite article+ **πλέον** + adjective in the positive degree” is used in certain cases only, in formal style and formal settings.

Το **πλέον κατάλληλο** πρόσωπο.

The most appropriate person.

Η **πλέον ενδεδειγμένη** λύση.

The most appropriate solution.

9.3.2 The absolute superlative degree

This degree is used to show that a noun has a characteristic to the absolute degree, without making a comparison with other nouns. It can be formed either in one-word, by attaching the suffix **-τατος, -τατη, -τατο** to the end of the adjective stem or periphrastically by placing the adverb “**(πάρα) πολύ**” before the adjective:

ψηλότατος or (πάρα) πολύ ψηλός very long ψηλότατη or (πάρα) πολύ ψηλή ψηλότατο or (πάρα) πολύ ψηλό	κοντότατος or (πάρα) πολύ κοντός very short κοντότατη or (πάρα) πολύ κοντή κοντότατο or (πάρα) πολύ κοντό
--	---

The absolute superlative degree, in some cases, can also be formed with compound words, with the first compound element denoting a property in the absolute degree, such as adjective prefixes **κατα-, παν-, τρις-, θεο-, ολο-, υπερ-** e.g.:

κατακόκκινος, πανευτυχής, πάμφτωχος, θεοσκότεινος, θεονήστικος, ολοζώντανος, ολόασπρος, υπεραισιόδοξος, υπερσύγχρονος, τρισευχισμένος, τρισάθλιος etc.

9.4 Adjectives , irregular degrees of comparison / Ανώμαλα παραθετικά επιθέτων

Adjectives, positive degree	The comparative degree	The superlative degree
απλός, -ή, -ό (simple)	απλούστερος, -η, -ο	απλούστατος, -η, -ο
κακός -ή -ό (bad)	χειρότερος -η -ο	χειρίστος, -η, -ο/κάκιστος, -η, -ο
καλός -ή -ό (good)	καλύτερος -η -ο	άριστος -η -ο
λίγος -η -ο (little)	λιγότερος -η -ο	ελάχιστος -η -ο
μεγάλος -η -ο (big, great, large)	μεγαλύτερος -η -ο	μέγιστος -η -ο
μικρός -η -ο (small, little)	μικρότερος -η -ο	ελάχιστος -η -ο
πολύς, πολλή, πολύ (many, much)	περισσότερος -η -ο	πλείστος -η -ο
πρώτος (first, early)	πρωτύτερος -η -ο	πρώτιστος -η -ο

9.5 Adjectives missing one or two degrees / Ελλειπτικά παραθετικά

Some adjectives are missing the positive degree or one of the other two degrees. These adjectives are called in Greek “ελλειπτικά παραθετικά”. Most of these adjectives are derived from adverbs, prepositions or participles:

Derivation	Comparative degree	Superlative degree
άνω above, upper	ανώτερος higher, upper	ανώτατος highest, utmost
κάτω below	κατώτερος lower	κατώτατος lowest, undermost
προ prior	πρότερος former, prior	πρώτος first
υπέρ super, hyper, ultra	υπέρτερος overriding	υπέρτατος supreme, ultimate
επικρατών prevalent	επικρατέστερος prevalent	
προτιμώμενος preferred	προτιμότερος preferable	
ύστερος latter	ύστερος latter, later	ύστατος ultimate, last
ύπατος highest, uppermost		ύπατος highest
εκ, εξ from		έσχατος outermost, ultimate, last
πλησίον near	πλησιέστερος nearer	
ένδον in, within	ενδότερος deep, inland, more within	
έξω out, outside	εξώτερος outer	
προγενής born before	προγενέστερος previous	
μεταγενής born after	μεταγενέστερος later, subsequent	
φίλος friend		φίλιτατος dearest, beloved
ύψι high		ύψιστος highest
έκλαμπρος bright		Εκλαμπρότατος His Eminence, Monsignor
έξοχος excellent		Εξοχότατος His Excellency
πανάγιος most holy		Παναγιότατος His All Holiness
σεβάσμιος venerable		Σεβασμιότατος His Eminence, Monsignor
αιδέσιμος respectable		Αιδεσιμότατος Reverend

9.6 Adjectives without a comparative and superlative degree / Επίθετα χωρίς παραθετικά

Adjectives ending in -άρης / -ούρης and adjectives that are compounded with the negative prefix α- or ξε- do not have a comparative and superlative degree:

ζηλιάρης	jealous
γκρινιάρης	grumpy
ασχημομούρης	ugly
καμπούρης	humpback

άγνωστος	unknown, stranger
άφραγκος	penniless, broken
ξεκάρφωτος	unnailed, unpinned, out of context, irrelevant, pointless

Moreover, adjectives that show material, time, place, origin or permanent condition do not have a comparative and superlative degree (the reason is obvious), for example:

material:

ξύλινος	wooden, made of wood
γυάλινος	made of glass
πέτρινος/λίθινος	made of stone

time:

χθεσινός	of yesterday, yesterday's
αυριανός	of tomorrow, tomorrow's

place:

θαλασσινός	sea
βουνίσιος	of the mountain, mountain's

origin, relation:

Κρητικός	cretan
πατρικός	paternal
μητρικός	maternal

permanent condition:

θνητός	mortal
νεκρός	dead

9.7 Adverbs, the degrees of comparison / Παραθετικά επιρρημάτων

Many adverbs in Greek can form a comparative and superlative degree. Adverbs ending in -α, derived from the neuter plural of adjectives ending in -ος and -υς, e.g. ωραίος-ωραία, βαθύς-βαθιά, form the comparative and superlative degree both in one-word with the endings -τερα, -τατα and periphrastically.

Adverbs ending in -ως, derived from adjectives ending in -ης, -ης, -ες, e.g. επιεικής-επιεικώς, form the comparative and superlative degree both in one-word with the endings -έστερα, -έστατα and periphrastically.

Adverbs	The comparative degree	The superlative degree
ωραία	ωραιότερα, πιο ωραία	ωραιότατα, πολύ ωραία
βαθιά	βαθύτερα, πιο βαθιά	βαθύτατα, πιο βαθιά
καλά	καλύτερα, πιο καλά	άριστα, πολύ καλά
επιεικώς	επιεικέστερα, πιο επιεικώς	επιεικέστατα, πολύ επιεικώς

Many adverbs that indicate place can form the comparative and superlative degree only periphrastically.

Adverbs	The comparative degree	The superlative degree
πάνω	πιο πάνω	πολύ πάνω
πίσω	πιο πίσω	πολύ πίσω
έξω	πιο έξω	πολύ έξω

9.8 Adverbs, irregular degrees of comparison / Ανώμαλα παραθετικά επιρρημάτων

Adverbs	The comparative degree	The superlative degree
πολύ	περισσότερο, πιότερο	πάρα πολύ
λίγο	λιγότερο	πολύ λίγο, ελάχιστα
νωρίς	νωρίτερα	πολύ νωρίς
εμπρός	μπροστούτερα	
ύστερα	υστερότερα	
πρώτα	πρωτύτερα	πρώτιστα
γρήγορα	γρηγορότερα, πιο γρήγορα	το γρηγορότερο, πολύ γρήγορα
	αρχύτερα	
πέρα	περαιτέρω, πιο πέρα	
μάλα	μάλλον	μάλιστα